

Lasse Honkanen

Tilaisuus tekee murhaajan

Karisto
Hämeenlinna

© Lasse Honkanen ja Karisto/Kustannusosakeyhtiö Otava 2021

ISBN 978-951-1-38359-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2021

Perjantai

1

Hätkähdin hereille. Minua paleli ja oli paha olo. Nostin varovasti päätäni. Auringonsäde osui silmiini oudosta suunnasta. Makasin sohvalla pelkissä kalsareissa. Kello näytti vähän yli viittä. Siis aamulla.

Missä olin ollut ja mitä oli tapahtunut?

Hapan röyhtäys palautti osan muististani. Viikinkiolutta! Edellisiltana olin juonut paljon vahvaa olutta. Ja jotain muutaakin. Kotiin olin tullut taksilla, loppu olikin hämärää.

Otin tukea sohvan käsinojasta, nousin varovasti seisomaan ja vääntäydyin kylppäriin. Olin aikonut ottaa yöllä suihkun. Hana oli jäänyt auki, vesi lorisi lattialle ja koko paikka oli täynnä höyryä. Astuin suihkuun ja annoin veden valua päälleni. Seisoin siinä hetken, suljin vedentulon ja käännyin oksentamaan pönttöön.

Hyi helvetti, minä, joka olen melkein raitis!

Vähän virkistyneenä raahauduin keittiöön ja join pari lasillista vettä. Kaapista löysin Alka-Seltzeriä ja Buranaa. Otin molempia, kömmin sänkyyn ja vedin peiton silmilleni. Sekavat mielikuvat eilisillasta pyörivät mielessäni, mutta onnistuin nukahtamaan.

Heräsin pitkään, kumeean jyrinään. Se ei ollut ukkonen, vaan tunnelityömaalta kuuluva räjäytys. Olin Tampereella ja tamperelaiset olivat päättäneet rakentaa tunnelin Tammer-

kosken ali. Tunnelin reitti meni melkein asuntoni alta. Olin jo tottunut pamahduksiin, vaikka en pitänyt niistä.

Uni oli tehnyt hyvää. Istuskelin hetken sängyn reunalla ja kokosin voimia. Nousin varovasti seisomaan ja laahustin keittiöön. Muistin, että jääkaapissa oli täysi purkki greippimehua, se pysyi sisälläni ja teki hyvää. Uskalsin jopa syödä hieman.

Hampaiden pesu ja parranajo kohensivat vielä oloani. Melkein tunsin itseni taas ihmiseksi.

Vaikka en usko homeopatiaan, pieni määrä taudin aiheuttajaa saattoi myös auttaa. Jääkaapista löytyi oluttakin. Se maistui, ei kuitenkaan liikaa.

Mutta missä Syltti oli? Olinko hukannut olennon, jonka ansiosta minulla oli täällä asunto? Kävin läpi kaikki nurkat, kunnes tulin vilkaiseeksi parvekkeelle. Siellä Syltti istui ja katseli minua syyttävän näköisenä oven lasin läpi.

- Syltti, voi pikku raukkaa. Tule sisälle, saat namia, minä höpötin.

Syltti oli kissa, iso leikattu kolli. Ennen leikkausta sen nimi oli Sylvesteri. Tehtäväni oli hoitaa sitä.

Koska halusin pysytellä hetken pois Helsingistä, työkeikka Tampereella sattui sopivaan saumaan. Olin aina viihtynyt Tampereella ja minulla oli siellä kavereita. Sain vinkin, että eräät Jussilat olivat lähdössä puoleksi vuodeksi Australiaan. He asuivat keskellä Tamperetta ja tarvitsivat matkan ajaksi kissanhoitajaa. Satuini soittamaan heille juuri oikeaan aikaan. Jussilat pysyivät minua käymään.

Tulin Tampereelle niin pian kuin pääsin. Heti, kun istuin Jussilan sohvalle, Syltti-kissa hyppäsi syliini. Se haisteli minua, pyöri ympärilläni, kiertyi syliini kerälle nukkumaan. Asia oli melkein sillä selvä. Jussilat ihmettelivät, sillä yleensä Syltti suhtautui vieraisiin ynseästi. En tullut kertoneeksi, että minulla oli taskussa kissanminttua. Olin myös hieronut sitä vaatteisiini ja käsiini.

Jussilat tiesivät minusta jonkin verran ja kerroin vähän lisää. Meillä Osmo Jussilan kanssa synkkasi hyvin, eikä Elina-vaimokaan minua karsastanut. Teimme sopimuksen saman tien. He olivat lähdössä muutaman viikon päästä ja sovimme, että muutan sinne silloin.

Osmon työnantaja oli iso metallialan yritys, jolla oli projekti Australiassa. Elina oli töissä Tampereen yliopistolla ja jäi virkavapaalle. Luulen, että tunnelityömaa oli yksi syy, minkä takia he niin innokkaasti olivat lähdössä maailman toiselle puolelle.

Jussilat pyysivät minulta vain nimellistä vuokraa. Se oli aivan Syltin ansiota. Asunto oli tilava, valoisa kolmio keskellä kaupunkia. Kissan lisäksi minun piti huolehtia kukista. Paremmiin tuskin olisi voinut sattua.

Olin varmaan päästänyt Syltin yöllä parvekkeelle ja sulkenut oven. Kissa ei tuntunut kantavan kaunaa. Onneksi parveke oli lasitettu ja siellä oli vettä ja hiekkalaatikko.

Otin jääkaapista annoksen jauhelihaa. Ei mitään tavallista, vaan paistijauhelihaa. Jussilat olivat jättäneet pakastimen täyteen valmiita annoksia Syltille. Minun piti vain ottaa edellisenä päivänä uusi jääkaappiin sulamaan. Silloin tällöin annoin sille purkkiruokaa. Markettien kuivamuonaa ei leikatulle kollille saa antaa, se ei ole hyväksi kissan munuaisille. Näin Jussilat olivat minua opastaneet. Syltti oli ihan tavallinen maatiaiskissa, mutta isäntävälleen mahdottoman tärkeä.

Syltti kurahteli tyytyväisenä ja hieroi päätään jalkaani. Laitoin liha-annoksen kuppiin ja se alkoi syödä ahneesti.

Tunsin oloni melkein normaaliksi, vaikka välillä pukkasi hikeä ja päästä vihlaasi. Eilisilta alkoi tulla entistä paremmin mieleeni.

Oikeastaan krapulani oli kaverini Mikko Hietikon syytä, ainakin välillisesti. Hän oli kutsunut minut Suuren Viikinki-

näyttelyn avajaisiin. Vahvat viikinkijuomat olivat alkusyy huonoon olooni.

Mikko oli Museokeskus Vapriikissa amanuenssina ja projektinvetäjänä. Viikinkinäyttelyn järjestäminen oli hänen tähänastisen uransa suurin ponnistus. Sen verran kuin olin nähnyt tungokselta, näyttely oli upea. Niin olivat avajaisetkin. Mikko kertoi, että ilman hänen kummisetänsä Voitto Vatjalaisen sponsorointia näyttely olisi jäänyt melko vaatimattomaksi. Eikä niin hulppeita avajaisia olisi järjestetty.

Tampereen keikkanikin oli Mikon aikaansaannosta. Teollisuusneuvos Voitto Vatjalainen halusi julkaista muistelmansa. Kirjoittaminen ei häneltä oikein sujunut, joten tarvittiin kirjoittajaa. Mikko oli suositellut minua. Olin kirjoittanut yhden romaanin, kaksi elämäkertaa ja muutaman firman historiikin. Ne riittivät suositukseksi.

Haamukirjoittajaksi en aikonut ruveta. Tästä asiasta tuli Vatjalaisen kanssa kiistaa. Päädyimme siihen, että elämäkerta julkaistaisiin minun nimelläni. Koska oma kustantajani ei kiinnostunut aiheesta, olin kysellyt muiltakin. Kaikkien vastaus oli, että katsotaan sitten, kun teksti alkaa olla valmista. Vatjalainen kimmastui. Hän sanoi, että hänen elämänsä kiinnostaa varmasti monia. Kirja tulee ilmestymään vaikka omakustanteena. Eikä minun tarvitse olla huolissani palkkiosta.

- Kirjoittakoot haamukirjoittajat vaikka kummitusjuttuja, oli Vatjalainen äriissyt.

Hän oli käynyt kirjakaupoissa tutkimassa, miltä muistelmät ja elämäkerrat näyttävät. Kaikki olivat näyttäneet samanlaisilta. Kannessa on iso naama tummalla pohjalla, ja sankarin nimi pölkkykirjaimin keskellä.

- Tästä kirjasta ei tehdä sitten samanlaista, Vatjalainen oli julistanut. - Minun elämäni on ollut värikästä ja haluan sitä kirjan sisälle ja kanteen!

Vakuutin, että niin tulee käymään.

Vatjalainen vihjaili myös jonkin muun asian tutkimisesta. Sen voisin tehdä elämäkerran jälkeen. Hänen mielestään tämä toinen työ sopisi minulle kuin nyrkki silmään. Asia oli vaivannut häntä vuosia ja oli aika ottaa siitä selvää. Enempää hän ei vielä suostunut puhumaan.

Joka tapauksessa ystäväni Mikon ansiosta olin työllistetty. Voisinkin tehdä hetken töitä koneen ääressä, käydä sitten pienellä hikilenkillä Pyynikillä ja olisin taas kunnossa.

Mikko Hietikko oli ystäväni jo opiskeluajoilta. Aloitimme samaan aikaan Helsingin yliopistossa. Mikon pääaine oli arkeologia, minulla yleinen historia. Olimme nähneet silloin tällöin luennoilla ja kahvilassa. Paremminkin tutustuimme, kun pysäytin miehen, joka yritti varastaa Mikon polkupyörän.

Kävimme kaljalla ja kaikenlaisissa opiskelijariennoissa, kunnes Mikko lähti jatkamaan opintojaan Englantiin. Hän teki siellä väitöskirjan ja jäi tutkijaksi. En kuullut hänestä juuri mitään muutamaan vuoteen. Sitten hänen äitinsä sairastui ja Mikko palasi takaisin Suomeen.

Pidin olohuonetta työhuoneena. Lattia oli täynnä papereja ja laatikoita, joissa oli lisää papereita. Valokuvat ja albumit olivat järjestyksessä pöydällä. Olin laittanut niihin keltaisia tarralappuja, joissa oli kansioden ja kuvien tiedot.

Olin kuunnellut Voitto Vatjalaisen tarinoita monena päivänä. Vaatimattomista oloista lähtenyt Voitto oli kovalla työllä ja hyvällä onnella raivannut tiensä teollisuuden huipulle. Kaikki tämä oli hyvässä tallessa läppäriissäni. Voitto oli myös itse innostunut nauhoittamaan muistojaan c-kaseteille. Nekin tarinat olivat hallussani.

Mihin olin laittanut läppäriin? Aloin katsella ympärilleni, mutta se oli hukassa. Kännykän löysin vaatemytyn alta, mutta akku oli tyhjä. Tutkin kaikki paikat, enkä löytänyt läppäriä enkä laturia. Aloin hermostua. Olinko juovuspäissäni hukannut koneen?

Muistelin eilistä. Olin istunut eräässä baarissa ja tutkinut muistiinpanojani. Sieltä olin mennyt suoraan avajaisiin ja minulla oli läppäri olkalaukussa.

Tosiaan, jätin laukun museon lukittavaan lokeroon ja siinä oli laturikin.

Kaivelin housuntaskuja ja onneksi avain löytyi sieltä. Vilkaisin kelloa ja ihmettelin, kun se ei ollut vielä yhtätoistakaan.

- Jaaha, tulikin matka museoon. En viivy kauan, sanoin Syltille, joka seurasi sohvalta touhujani.

Syltti nosti päätään ja kurahti.

2

Naapurin rouva Hermansson tuli rapussa vastaan eikä vastannut tervehdykseeni. Hän vilkaisi minuun jotenkin oudosti. Muita talon asukkaita en ollut vielä nähnytkään. Joku viisas on sanonut, että jos kaipaat yksinäisyyttä, muuta kerrostaloon. Oikeassa hän oli.

Jussilat olivat varmasti joutuneet pulittamaan asunnostaan melkoisen summan. Se sijaitsi mainiolla paikalla lähellä Finlaysonin kirkkoa. Ikkunasta oli hieno näköala Näsinpuistoon ja vanhalle Finlaysonin Tallipihalle.

Kosken toisella puolella olevaan Museokeskukseen oli lyhyt matka uuden Palatsinsillan kautta. Päätin kuitenkin mennä pitempää reittiä Finlaysonin alueen läpi ja Satakunnankadun siltaa pitkin.

Entinen tehdasalue oli saanut alkunsa ja nimensä skotlantilaisesta tehtailijasta James Finlaysonista, Hän perusti tehtaan kosken rannalle 1800-luvun alkupuolella. Finlaysonin ja Tampellan tehdaskompleksit muodostivat aikaisemmin Tampereen sisälle eräänlaiset kielletyt kaupungit. Kaikki muuttui 1990-luvun laman seurauksena. Suljetuilla tehdasalueilla oli

nyt aivan toisenlaista elämää. Finlaysonin alueesta oli tullut eräänlainen Tampereen vanha kaupunki.

Kosken toiselta puolelta, Tampellan alueelta, oli purettu monta tehdasrakennusta. Niiden tilalle oli rakennettu asuintaloja. Koskenrannan kansallismaisema oli onneksi säilynyt ennallaan. Siellä, aivan kosken vieressä, sijaitsi Tampereen Museokeskus Vapriikki. Rakennuksessa oli ollut aikoinaan Tampellan konepaja.

Melkein koko Tammerkosken ranta oli ollut täynnä tehtaita. Nyt ainoastaan Takon kartonkitehdas alajuoksulla päästeli vielä höyryä Tampereen taivaalle.

Monilla Finlaysonin rakennuksilla oli merkillisiä nimiä kuten Kuusvooninkinen, Kongo, Siperia, Seelanti sekä Plevna, jossa sijaitsivat iso elokuvateatteri ja panimoravintola. Juuri Plevnasta oli peräisin se eilinen vahva viikinkiolut.

Panimoravintola Plevnan kohdalla havaitsin tarvitsevani lisää homeopatiaa. Taisin olla aamun ensimmäinen asiakas. Ostin tiskiltä tšekkiläistyypin tumman oluen. Se oli mielestäni panimon parhaita tuotteita. Nappasin mukaani molemmat iltapäivälehdet ja istuin lähimpään pöytään.

Toisen lehden kannessa oli viittaus sisäsivulla olevaan juttuun Suuresta Viikinkinäyttelystä Tampereella. Käänsin sivun esille ja löysin ison kuvan viikinkilaivasta. Otsikko julisti, että Tampereella oli tehty museohistoriaa. ”Suomen ainoan ja vastalöydetyin viikinkihaudan esittely Tampereella. Ulkomailla lainatut suunnattoman arvokkaat viikinkien aarteet ja korut hienosti esillä. Uusi näyttelytekniikka kertoo uudella tavalla historiaa. Tässä maassa ei ole koskaan nähty tällaista. Kulttuurimesenaatti, teollisuusneuvos Voitto Vatjalainen mahdollisti näyttelyn runsaalla tuella.”

Avajaisetkin olivat miellyttäneet toimittajaa. Saattoi myös viikinkioluella olla oma lisänsä. Loistavaa julkisuutta joka tapauksessa, vaikka ennakkomainontakin oli ollut näkyvää.

Olin iloinen Mikon puolesta, hän oli tämän ansainnut. Tässä on jotain, mistä suuri yleisö varmasti pitää.

Jatkoin matkaa hyvillä mielin. Krapulakin tuntui häipyneen.

Sää oli ollut melko kolea, mutta nyt elokuun alussa oli lämmennyt ja tuntui melkein helteiseltä. Otin takin pois ja roikotin sitä olkapäällä. Edessäni kävelevien tyttöjen hameet heilahtelivat somasti leppeässä tuulessa. Kauempana puistossa puut alkoivat olla loppukesän tummanvihreitä, mutta kesä jatkui vielä. Ihailin koskea ja punatiilisiä tehtaita. Ennen osattiin tehtaakin rakentaa kauniiksi. Varsinkin kadun toisella puolella oleva Frenckellin entinen tehdasrakennus oli todellinen helmi.

Satakunnansillan kapealla jalkakäytävällä hyvän tunnelmani katkaisi pyörän kellon kilahdus. Katsahdin taakseni. Yrmeän näköinen pyöräilijä odotti, että siirtyisin sivuun.

- Jalkakäytävällä ei saa pyöräillä! minä tokaisin. - Tuolla on pyöräilijöille Patosilta ja tuolla ylempänä Palatsinsilta.

Pyöräilijä ei sanonut mitään, mulkaksi vain. Minua keltutti. Vaikka pidin Tampereesta, sen oudosta pyöräilykulttuurista en pitänyt. Ajettiin missä sattuu, vaikka pyöräteitä oli runsaasti.

Sillan toisella puolella oli julisteteline, jossa mainostettiin näyttelyä. SUURI VIIKINKINÄYTTELY kuulutti juliste. Siinä oli Thorin vasara, jonka takaa näkyi uljas viikinkilaiva.

Tampellan alueella huomasin, että Oikeustalon edessä seisoi poliisiauto. Tämäkin oli yksi Tampereen kummallsuuksista. Pirkanmaan käräjäoikeus oli siirretty poliisilaitoksen vierestä tänne. Poliisit eivät nähtävästi ehtineet tehdä muuta kuin kuskata asiakkaita Sorin poliisitalolta oikeustalolle ja takaisin. Odotusaikaa he voisivat hyödyntää käymällä sakottamassa Satakunnansillan pyöräilijöitä.

Tampellan Kelloportin jälkeen käännyin Museokeskuksen pihaan. Eilen siellä oli ollut kojuja, teltoja ja paljon kansaa.

Pieni mielenosoituskin siellä oli ollut. Viikinkiasuihin ja sarvikypäriihin pukeutunut porukka oli metelöinyt ja heilutellut kylttejä. Kylteissä oli lukenut jotain haudanryöstöstä ja viikinkipäällikön häpäisystä. Nähtävästi he olivat vain yrittäneet herättää huomiota. Porukka oli onnistunutkin siinä, sillä joku tv-ryhmä oli kuvannut heitä.

Pihalla oli nytkin paljon ihmisiä. Huomasin edessäni teatteriohjaaja Nipa Pylväisen. Olimme illalla lähteneet museosta yhdessä jatkoille. Upea näyttelijä Senni Peltokin oli ollut mukana. Jossain vaiheessa kadotin heidät ja lähdin kotiin.

Kävelin Nipan kiinni ja taputin häntä olkapäälle. Nipa hätäkähti ja voihkaisi.

- Terve Nipa, minkälainen olo? kysyin, vaikka huomasin, että Nipa kärsi pahemmasta kankkusesta kuin minä.

- Älä saatana säikyttele sairasta miestä, ähkäisi Nipa. - Minulla on vuosituhannen krapula.

- Mikset ole nukkumassa? Kerroit eilen, että teillä on näyttäntö vasta illalla.

Nipa oli Tampereella Teatterikesän takia. Hänen ohjaimansa näytelmää esitettiin Tampereen Teatterissa. Nipa haisi vanhalle viinalle ja hänen komeat näyttelijänkasvonsa olivat harmaankalpeat.

- Joo, mutta mulla jäi eilen takki narikkaan. Sen taskussa on sellaista kamaa, jota tartten tänään.

- Samalla asialla ollaan. Minulta jäi sinne läppäri.

- Tuhtia ainetta se viikinkiolut, totesi Nipa. - Sain liian hyvät pohjat ja hilluin kaupungilla aamuun asti.

Museon pihassa oli paljon ihmisiä ja oven edessä jono. Siellä oli eilen ollut sepän paja sekä näyttämö Teatterikesään kuuluneelle esitykselle. Nyt rekvisiitta oli osaksi purettu.

- Oho, mitähän on sattunut? ihmetteli Nipa, sillä aivan oven eteen oli parkkeerattu kolme poliisiautoa.

Pujottelimme joukon läpi museon ovelle. Sen edessä seisoi tuhdin näköinen naispoliisi. Ovella oli lappu, jossa luki: MUSEOKESKUS SULJETTU TOISTAISEKSI ONNETTOMUUDEN TAKIA.

- Mitä on tapahtunut? kysyin poliisilta.

Poliisi katsahti minuun kyllästyneen näköisenä ja vastasi:
- Onnettomuus.

Sitten hän kääntyi väkijoukkoon päin ja kuulutti kovalla äänellä: - Täällä ei ole mitään nähtävää. On parasta, että poistutte ja yritätte huomenna uudelleen!

Poliisi oli taatusti väärässä. Museossa oli nähtävää vaikka kuinka paljon. Koko suuri vanha tehdasrakennus oli täynnä museoita ja vaihtuvia näyttelyitä. Siellä oli ainakin Jääkiekkomuseo, Postimuseo, Luonnontieteellinen museo, Leikkikalumuseo, Kivimuseo ja tietysti viikinkinäyttely.

- Minun on pakko päästä sisälle, sanoin poliisille. - Minulta jäi eilen avajaisissa läppäri narikkaan ja tarvitsen sitä työssäni.

Poliisi kääntyi uudelleen puoleeni kiinnostuneena.

- Olitte siis eilen täällä? Saatte mennä sisään.

- Taidankin jatkaa matkaani, sanoi Nipa. - Kuule Arttu, tossa on narikkalappu, tuo sinä se takki. Soita, kun pääset pihalle. Olen jossain lähetyvillä.

Nipa työnsi minulle narikkalapun ja katosi väkijoukkoon.

Poliisi aukaisi oven ja heilautti kättään niin kuin portsari ja sanoi: - Olkaa hyvä!

Astuin sisään ja lähdin naulakoiden suuntaan. Nurkkasilmällä huomasin, että museonjohtaja Armas Alakoski oli tullut perässäni. Hänkin oli joutunut naispoliisiin tentattavaksi.

Aulassa seisoskeli vakavia ihmisiä. Henkilökuntaa oli palvelutiskin luona. Toisessa ryhmässä oli sekä virka- että ilmeisesti siviilipukuisia poliiseja. Eräs siviilipukuinen huomasi minut ja tuli luokseni.

Mies oli sänkitukkainen ja treenatun näköinen. Yrmeä ilme johtui luultavasti pahasta etupurennasta. Hänellä oli myös sellainen poliisin katse, joka saa minut aina tuntemaan itseni syylliseksi.

- Päivää. Olen rikosylikonstaapeli Eino Pihlaja Sisä-Suomen poliisista. Kuulutteko museon henkilökuntaan?

- En kuulu. Olin eilen avajaisissa. Minulta jäi tänne läppäri.

- Vai niin. Mikä teidän nimenne on?

- Arttu Lampare, vastasin ja poliisin kulmakarvat kohosivat.

- Arttu Lampare? Olen kuullut teistä. Sanotaan, että te ratkaisitte sen Kuusisaaren jutun Helsingissä.

- Niinhän sitä väitetään, sanoin minä.

- Jaa niinkö? Voitteko kertoa, mihin aikaan poistuitte tämän museorakennuksen tiloista eilen illalla?

Minua melkein nauratti Pihlajan kankea puhe.

- Ihan ihmisten ajoissa. Joskus vartin yli kymmenen-puoli yhdentoista tienoilla. Luulisin.

- Voitteko määritellä tarkemmin sanan "luulisin"?

- Se viikinkiolut oli tosi kovaa ainetta ja tuli vähän maistelua muutakin. Mutta mitä täällä on oikein sattunut?

- Poliisia on jo raportoitu juomasta. Tunnetteko teollisuusneuvos Voitto Vatjalaisen?

- Totta kai tunnen! Minähän kirjoitan hänen elämäkertansa. Ei kai hän ole joutunut johonkin onnettomuuteen?

Ennen kuin Pihlaja ennätti vastata, luoksemme tuli iso tumma mies, joka oli jutellut museon henkilökunnan kanssa.

- Rikoskomisario Yrjö Hiirelä, hän esittäytyi.

Mutisin nimeni. Myös komisario loi minuun tuon katseen, josta en pitänyt.

- Vai Lampare, sanoi Hiirelä. - Näytittekin tutulta. Iltapäivälehdet olivat täynnä kuvianne sen Kuusisaaren jutun aikoihin. Mitä te täällä teette?

- Tämä henkilö väitti kirjoittavansa Vatjalaisen elämäkertaa ja unohtaneensa kannettavan tietokoneensa tänne eilen illalla, raportoi Pihlaja.

- Unohdin oikeasti enkä väittänyt.

- Mihin aikaan lähditte täältä eilen?

- Johan minä kerran sanoin. Noin vartin yli kymmenen-puoli yhdeltätoista. Mentiin parin tutun kanssa jatkoille.

Hiirelä raapi leukansa ja näytti miettivän jotain. Sitten hän teki päätöksen.

- Tulkaapa mukaan, Lampare, murahti hän.

Lähdimme kiipeämään portaita museon toiseen kerrokseen. Loivat portaat alkoivat aulasta museoravintolan puolelta. Vaikka olinkin ihmeissäni ja huolestunut, ihailin kahta rappuja valvovaa oikeannäköistä ja hurjaa viikinkisoturia. Nuket olivat vain yleisöä kosiskelevaa rekvisiittaa, eivätkä mitään museoesineitä. Mutta ne olivat uniikkeja ja taidolla valmistettuja. Sotureilla ei ollut sarvikypäroitä niin kuin niillä eilillä mielenosoittajilla. Eivät viikingit sellaisia oikeasti käyttäneet.

Toisessa kerroksessa alakerran sisääntuloaulaa kiersi parvi, jota sanottiin välikanneksi. Sen keskellä oli sopivan kokoinen aukko viikinkilaivalle. Laiva seilasi purje levitettynä täynnä sotaisia viikinkejä. Tehostelaitteet eivät nyt olleet päällä, mutta eilen oli äänitehosteina kuulunut aaltojen kohinaa, lokkien huutoja ja laivan köysien narinaa. Hyvin tehty hydrauliliikka oli keinuttanut laivaa aaltojen tahdissa, ja tuulikone oli tuonut elävyyttä hahmoihin. Laivan peräpuolelle oli videotykillä heijastettu merimaisema. Edestäpäin katsottuna oli syntynyt illuusio laivasta aavalla merellä. Olin ihailut sitä eilen pitkään.

- Komea näky, vai mitä? minä sanoin.

Hiirelä vain murahti. Huomasin laivan toisella puolella ihmisiä, joilla oli valkoiset suoja-asut. Ihmettelin heitä hetken, mutta sitten älysin, mitä porukkaa he olivat.

- Onko täällä joku kuollut?

Hiirelä ei vastannut. Kiersimme parven toiselle puolelle. Laivan ympärille oli vedetty poliisin sulkunauhaa. Hiirelä ohjasi minut sulkunauhan lähelle ja viittasi kädellään laivan suuntaan.

Kurkistin uteliaana partaan yli.

Laivan pohjalla makasi selällään mies harmaassa silkkipuvussa, pää kuivuneessa verilammikossa. Hän oli työnantajan Voitto Vatjalainen.

Henkäisin järkyttyneenä ja melkein unohtunut krapula iski pahasti. Kuvotti ja nousi kylmä hiki.

Hiirelä tarkkaili minua kiinnostuneena.

- Kuka tuon teki? kysyin vihdoin.

- Emme tiedä. Toivon, että voisitte auttaa meitä.

- Tietysti autan, jos minusta on jotain apua.

- Sehän nähdään. Mennään tuonne alas ravintolaan juttelemaan.

Sanoin, että minun täytyy käydä ensin vessassa. Hiirelä nyökkäsi.

Oksennus tuli heti, kun pääsin vessaan. Yökkäilin vielä hetken tyhjää ja huuhtelin taas naamani kylmällä vedellä. Vapina lakkasi vähitellen.

Hiirelä odotti minua ovella ja menimme yhdessä alas. Kävin hakemassa ison lasillisen kylmää vettä ravintolan tiskiltä. Henkilökuntaa seisoj siellä hämmentyneenä. Oli lounasaika ja museoravintolan ruoka menisi hukkaan, ellei paikkaa avattaisi.

Istuin vesilasini kanssa lähimpään pöytään Hiirelää vastapäätä. Olin kauhuissani, surullinen ja samalla vihainen. Vaikka en ollut ennättänyt tuntea Voittoja kovin kauaa, olin pitänyt hänestä ja myös kunnioittanut.

- Tämä ei ole mikään kuulustelu, vaan haluan kuulla aluksi jotain eilisestä. Henkilökunta on niin järkyttynyt, etten saa heistä oikein tolkkua.

Komisario Hiirelä katsoi minua silmiin, mutta nyt katse oli inhimillinen. Hän oli yli viisikymppinen ja tukassa näkyi harmaata. Leuka sinersi parransängestä, vaikka hän oli varmasti ajanut sen aamulla. Vaikka Hiirelä ei ollut kovin paljon minua pitempi, hän oli hyvin leveä ja hänessä oli jotain massiivista.

- Kuinka hyvin tunsit Vatjalaisen?

Tarkoittiko sinuttelu, ettei Hiirelä epäillyt minua syylliseksi?

- Tapasimme ensimmäisen kerran noin kuukausi sitten. Silloin sovittiin elämäkerran kirjoittamisesta. Vanha kaverini Mikko Hietikko on, tai siis oli Vatjalaisen kummipoika. Mikon suosituksesta homman sainkin. Tampereella olen ollut reilut kaksi viikkoa. Olen keskustellut kirjasta Vatjalaisen kanssa hänen kodissaan Palomäentiellä. Olemme jutelleet kaikenlaista ihan epävirallisestikin.

Hiirelä raapi parransänkeään ja kysyi: - Tiedätkö ketään, jolla olisi syytä surmata Vatjalainen?

- En tosiaan tiedä!

- Olitko eilen illalla Vatjalaisen seurassa avajaisissa?

- Olin jonkin aikaa. Vatjalaisen ansioitahan on koko näyttely. Hän sponsoroi tätä avokätisesti. Mutta missä Mikko on? Ja minkä takia näytit ruumista minulle?

Puistatti, kun muistin, miltä Voitto oli näyttänyt.

- Halusin nähdä reaktiosi. Hietikon olen jo tavannut, en ole vielä ennättänyt jutella hänen kanssaan. Voisitko kertoa tarkkaan, mitä täällä eilisiltana tapahtui?

Löysin povitaskustani rypistyneen avajaisohjelman, jonka annoin Hiirelälle.

- Puheita, kiitoksia ja tervehdyksiä, luki hän. - Näyttelyn virallinen avaus, näyttelyn suojelija kulttuuriministeri Pauli Orhintupa... teatteria pihalla, katkelma Frans G. Bengtsonin kirjasta "Orm Punainen". Hitto, minäkin olen lukenut sen, hyvä kirja. Sisällä taas lisää puheita, näkyy olleen ulkomaalai-

sia puhujia. Museon pihalla oli vielä taistelunäytös, miekan-
taontaa ja häränpaistoa.

- Joo, ohjelmaa oli liikaa. Täällä oli edustajia niistä mu-
seoista, joista tavaraa on lainattu, ainakin muista Pohjoismaista
ja Englannista. Yleisö ei jaksanut viimeisiä puheita kuunnella.
Tietysti viikinkioluella oli osuutta asiaan. Tynnyreitä oli joka
puolella. Sai itse laskea sarveen sen verran kuin halusi.

- Sarveen? ihmetteli Hiirelä.

- Ei ne oikeita olleet, mutta oikean näköisiä. Saihan täällä
Viikinkisimaakin.

- Onpa museolla rahaa, paheksui Hiirelä.

- Ei museo niitä maksanut, vaan mies, joka makaa laivan
pohjalla. Hän sponsoroi todella avokätisesti. Koko rahajuttu
oli Mikon ansioita, sillä hän oli hyvissä väleissä kummi-
setänsä kanssa.

Samassa huomasin, että minulla ei enää ollut työnantajaa.
Olin kyllä saanut hyvän ennakon.

- Mitä nyt? kysyi Hiirelä. - Tuliko jotain mieleesi?

- Tajusin juuri, ettei minulla ole työnantajaa.

- Valitan. Mutta palataanpa eilisiltaan. Tapahtuiko avajai-
sissa jotain erikoista? Olit paljon Vatjalaisen seurassa, näitkö
tai kuulitko mitään erikoista? Oliko hänellä erimielisyyksiä
jonkun kanssa? Sanoiko hän jotain pottumaista jollekin?
Olen kuullut, että Vatjalainen suuttui helposti ja saattoi pääs-
tää suustaan kaikenlaista.

- En minä huomannut. Enimmäkseen Voitto oli hyvällä
tuulella vaikka jokin asia näytti vaivaavan häntä.

- Vaivaavan? Sanoiko hän mitään syytä? Näitkö kenen
kanssa Vatjalainen jutteli? Ja mitä sinä teit siellä?

- Ei sanonut, mutta minusta vaikutti, ettei hän oikein
kuunnellut, mitä toiset puhuivat. Ajatteli omia asioitaan.

Avajaisseremonioiden jälkeen olin tutustunut itse näytte-
lyyn. Siellä oli ollut tungosta ja vaivalloista liikua, enkä ollut

nähty juuri mitään. Olin käynyt vielä yläaulassa ihailemassa viikinkilaivaa. Sitten olin tullut takaisin museoravintolaan. Olin ollut vähän aikaa Voiton seurassa ja kierrellyt ihmisten joukossa juttelemassa. Voitolla oli näyttänyt olleen tuttuja vaikka kuinka paljon.

- Tunsitko ketään heistä? kysyi Hiirelä

- Olihan siellä tuttuja naamoja, pormestaria, ministeriä ja muita pamppuja. Ja kaikenlaisia julkkuja, niin kuin teatteriohjaaja Nipa Pylväinen ja näyttelijä Senni Pelto. Niiden kanssa minä lähdin jatkoille ravintola Telakkaan. Taiteilija Veikko Puurola oli avajaisissa ja kirjailija Sulo Makkonenkin kävi siinä olutta särpimässä. En juuri tunne tamperelaisia julkkuja. Joku tamperelainen kansanedustajakin kävi näyttämässä naamaansa. Ja olihan siellä myös opiskelukaverini Mauri Metsälä vaimonsa ja kahden lapsensa kanssa. He kyllä lähtivät aikaisin pois. Loppuilta ei ollutkaan lapsille sopiva.

- Sen ymmärrän hyvin, sanoi Hiirelä.

- Tunnistin myös professori Sivumäen ja joitakin muita yliopiston ihmisiä. Oli joku iso johtajakin, jonka nimeä en muista. Muitakin bisnespuolen edustajia oli paikalla. Tunsin heistä vain Loimukoivun, joka on Voiton perustaman Vatjaco-toimitusjohtaja.

- Puurolan ja Sivumäen olen tavannut, sanoi Hiirelä.

- Loimukoivun kanssa pelataan lentopalloa samassa ikämiesporukassa.

- Sovin hänen kanssaan, että käyn maanantaina Vatjacossa tutustumassa tehtaaseen ja haastattelen häntä kirjaa varten. Vatjaco muuten teki viikinkilaivaan koneiston, jonka avulla se keinu aallokossa.

- Ai keinuuko se? ihmetteli Hiirelä. - Pitäisi varmaan tulla katsomaan sitä, kun se on oikeassa käytössä. Ja Loimukoivuaikin tarvitsee kuulla. Olitko vielä muiden juttusilla?

Kerroin jutelleeni pitempään kirjailija Makkosen ja taiteilija Puurolan kanssa. He tuntuivat olevan koko ajan yhdessä. Muistin myös museonjohtaja Alakosken, jonka kanssa kehuimme kilvan näyttelyä. Loppuillasta rohkaistuin kiittämään kapellimestari Otso-Matti Pakkalaa hienosta konsertista, jonka olin kuullut Helsingin juhlatuokioilla.

- Ja tulihan sitä kai hölistyä vielä monen muunkin kanssa, joita en nyt muista, sanoin lopuksi.

- Paljon piisasi hienoa sakkia, tuumi Hiirelä.

- Mediaa oli paikalla ja se veti julkkuja. Niitä oli tullut jopa Helsingistä asti. Ei näyttely niitä juuri kiinnostanut, halusivat vain tulla nähdä. Hei, kävihän siinä yksi kumma mies, joka tuijotti Voittoon vihaisesti. Voitto näytti tunnevan sen ja nousi tervehtimäänkin, mutta tyyppi häipyi.

- Miltä mies näytti?

Join vettä ja mietin: - Noin kuusikymppinen, vaalea, harvattukainen, tumma pikkutakki. Näytti vähän nuhruiselta.

- Yritetään löytää, saat antaa tuntomerkit Pihlajalle. Meillä kyllä kuultavia riittää. Täällä oli ollut eilen noin viisisataa ihmistä. Mutta mitä sitten tapahtui?

- Hain lisää olutta. Sillä aikaa Voitto oli kadonnut.

- Etkä nähnyt häntä enää? Ja missä Hietikko oli?

- Mikko häipyi jo paljon aikaisemmin ulkomaalaisten kollegoiden seuraan, enkä nähnyt enää kumpaakaan. Tai hetkinen, näinhän minä Voiton, kun juttelin yhden tytön kanssa. Voitto seiso kauempana aulassa, tuolla missä on vanha trollikabussi, ja puhui jonkun kanssa.

Hiirelä kumartui eteenpäin jännittyneen näköisenä:

- Näitkö, kuka se toinen oli? Mies vai nainen?

- En osaa sanoa, Voitto seiso edessä. Tuolla oli aika hämmärrää. Näin vain hahmon toisesta ihmisestä.

Yrmeä ylikonstaapeli Pihlaja tuli aulasta ja vinkkasi Hiirelälle. Tämä nousi pöydästä ja he menivät sivummalle. Pihlaja

kertoi jotain. Vaikka kuinka yritin, en kuullut mitä he puhuivat. Hiirelä nyökkäsi ja Pihlaja kaivoi puhelimen, johon hän alkoi puhua matalalla äänellä.

- Voit mennä hakemaan tavarasi, mutta älä poistu, kävi Hiirelä sanomassa minulle. - Kuulemme henkilökuntaa ja myös sinua virallisesti.

Hän olisi varmaan sanonut muutakin, mutta meidät keskeytti vihainen ääni.

- Kuulkaas konstaapeli! Kestääkö tämä pelleily vielä pitkään? En ymmärrä mitä te oikein touhuatte. Museo pitää saada auki.

Taaksemme oli ilmestynyt tiukan näköinen, yli nelikymppinen nainen. Tunnistin hänet amanuenssi Reija Miikkulaiseksi. Hän oli pitänyt eilen yhden avajaisten puheista. Miikkulainen oli tietääkseni loukkaantunut Mikolle siitä, ettei hän saanut järjestää näyttelyä. Tiesin myös, että Miikkulainen inhosi Voittoa.

- Ja kukas te olette? kysyi Hiirelä.

- Amanuenssi Miikkulainen. Tulin aikaisin ja olen ollut huoneessani koko aamun. Sillä aikaa te olette saaneet koko paikan sekaisin. Mitähän museonjohtaja Alakoskikin sanoo? Täällä on tärkeä näyttely ja paljon muuta hienoa nähtävää. Yleisön pitää päästä sisään. Mokoman pikkujutun takia olette sulkenut koko museon.

- Sanotteko henkirikosta pikkujutuksi? kysyi Hiirelä.

Miikkulainen valahti kalpeaksi ja näytti hätäntyneeltä.

- Henkirikosta? Minä luulin, että te olette sen eilisen jutun takia täällä.

Hiirelä valpastui: - Eilisen jutun?

Mutta nainen ei vastannut vaan kääntyi ja poistui puoli-juoksua aulan suuntaan.

- Johan oli kumma akka! ärähti Hiirelä ja lähti naisen perään.

Molemmat hävisivät portaiden taakse.

3

Menin Hiirelän perässä naulakoille. Niiden takana olivat lukittavat lokerot. Etsin lokeron 47 ja kaivoin avaimen taskustani. Olkalaukku oli lokerossa. Luojan kiitos, läppäri ja laturi olivat laukussa! Löysin myös Nipan takin naulakosta.

Huomasin seinän vieressä olevan penkin luona pistorasian. Istuin penkille ja laitoin kännykän laturin johdon rasiaan. Kun sain puhelimen auki, huomasin, että Mikko oli yrittänyt tavoittaa minua monta kertaa. Soitin hänelle heti.

- Missä hiidessä olet ollut! sanoi Mikko. - Olen yrittänyt tavoittaa sinua saada koko aamun. Hirveitä uutisia! Voitto on murhattu! Ja se on tapahtunut täällä museossa eilen illalla. Koko paikka kuhisee poliiseja ja minusta tuntuu, että ne epäilee minua!

- Olen täällä alhaalla aulassa. Tule hakemaan minut, niin jutellaan lisää.

- Tulen heti, vastasi Mikko.

Mikko ilmestyi aulaan noin minuutissa. Hän vilkuili ympärilleen ja näytti helpottuneelta, kun näki minut.

- Miten sinä nyt jo olet täällä, pyysikö poliisi? kysyi Mikko.

Kerroin, että olin tullut hakemaan unohtamiani tavaroita. Nousimme raput toimistosiiven toiseen kerrokseen. Mikolla oli avainläpytkä, jolla ovet avautuivat itsekseen. Hänen huoneensa oli pieni ja tupaten täynnä. Kirjojen ja paperipinojen seassa oli työpöytä ja vierastuoli. Juuri muuta huoneeseen ei mahtunut. Istuin vierastuolille ja laitoin kännykkäni latautumaan.

- Tämä on hirveätä! sanoi Mikko ja lysähti tuoliinsa pöydän taakse.

Mikko oli vaaleatukkainen ja tanakka ja vähän punakka. Nyt hän näytti kalpealta ja ahdistuneelta. Tavallisesti kirk-

kaat, siniset silmät punersivat pyöreiden silmälasien takana. Vaikka hän oli älykäs ja oppinut, hän ei ollut kovin käytännöllinen.

- Se iso poliisi, Hiirelä, näytti minulle Voiton ruumista. Olin pyörtyä!

- Niin se teki minullekin. Arvasin, että jotain vakavaa oli sattunut, mutta kun hän näytti minulle Voiton ruumista, polvet olivat pettää ja piti käydä oksentamassa. Komisario halusi vain nähdä reaktioni. Saatanan sadisti!

Istuimme vähän aika hiljaa ja yritimme tottua siihen, että joku oli murhannut Voiton.

- Miten sinulta meni loppuilta, kysyin viimein Mikolta.

- Nosteltiin aika paljon maljoja kollegojen kanssa. Meidän piti lähteä jatkoille Tammeriin, mutta sitten minuun iski väsymys ja huono olo. Olen tehnyt pyöreitä päiviä vaikka kuinka kauan. Menin vessaan ja nukahdin hetkeksi pöntölle. Kun heräsin, paikka oli melkein tyhjä ja painelin kiireesti Tammeriin.

- Oliko siellä muita? minä kysyin.

- Alakoski ja Reija Miikkulainen olivat juuri lähteneet. Onneksi Virtalan Anna oli paikalla. Me pidettiin Annan kanssa kahdestaan seuraa ulkomaisille kollegoille. Ihmettelin vähän, miksei Voitto tullut sinne. Hän oli avannut meille piikin Tammeriin jo päivällä. Hitto, mehän juotiin ja syötiin siellä kuolleen miehen laskuun!

- Sehän on vähän kuin dekkarista "Kuolleen miehen piikki", sanoin minä.

- Sinulla noita huonoja vitsejä riittää. Mutta komisario näytti siltä, ettei se usko ollenkaan juttuani.

- Poliisit näyttää aina siltä. Tulee syyllinen ole, kun ne vain katsoo. Mutta mitä aamulla tapahtui?

- Tulin tavallista myöhemmin. Oli kankkunen ja ihmettelin poliiseja. He kävivät heti kimppuuni ja alkoivat kysellä. He

eivät kertoneet, mitä oli sattunut. Sitten se Hiirelä vei minut katsomaan ruumista.

Mikkoa puistatti.

- Tiedätkö kuka löysi ruumiin?

- Yksi museovalvojista oli aamulla käynyt tarkastamassa, että kaikki oli avajaisten jälkeen kunnossa. Hän tuli kurkanneeksi laivaan ja näki Voiton kenkien pillkistävän viikinkiviitan alta. Yhdeltä soturilta oli nykäisty viitta ja pantu ruumiin peitteeksi. Voitto olisi voinut maata siellä vaikka kuinka pitkään, ellei valvoja olisi ollut tarkkana.

- Mitä hän teki sitten?

- Mies luuli, että joku avajaisvieraista oli ottanut liikaa viikinkiolutta ja nukahtanut laivaan. Hän oli vetäissyt viitan pois ja järkyttynyt nähtyään ruumiin. Valvoja teki heti hälytyksen, ja poliisi tuli tänne nopeasti isolla porukalla.

- Kun me juteltiin Hiirelän kanssa, ilmestyi Reija Miikkulainen puhumaan jostain eilisestä jutusta. Hän luuli, että poliisit ovat täällä sen takia.

- Joo, Reija oli avajaisissa käynyt pihalla tupakalla ja nähnyt nurkalla pari poikaa maalikassien kanssa. Ne oli kai meidänneet sotkea museon seinää. Pojat lähtivät karkuun, kun Reija oli alkanut huutaa. Hän oli soittanut heti poliisille. Reija on ihan fiksu, mutta joskus hieman hätäinen.

Oveen koputettiin. Sisään astui vähän arkaillen Mikon lähin työtoveri Anna Virtala. Olin tavannut hänet pari kertaa Mikon seurassa.

- Anteeksi, jos häiritsen. Halusin vain kertoa, kuinka pahoillani olen kummisetäsi kuolemasta.

- Kiitos Anna, sanoi Mikko ja hänen silmänsä vettyivät.

Anna kiersi pöydän taakse ja halasi Mikkoa.

- Voisit halata minuakin, minä sanoin. - Menetin työnantajani.

Anna katsoi minuun ynseästi eikä sanonut mitään.

Museon kaiuttimesta alkoi kuulua rykimistä. Tönäisin oven auki ja Hiirelän ääni kaikui käytävällä.

- Huomio, täällä rikoskomisario Yrjö Hiirelä Sisä-Suomen poliisista. Kuten kaikki ovat varmaan kuulleet, on museossa sattunut ikävä kuolemantapaus, joka on osoittautunut henkirikokseksi. Selvitämme asiaa ja toivomme, että voimme kuulla henkilökuntaa mahdollisimman nopeasti. Jos joku tietää tai on kuullut asiasta jotain erityistä, on välttämätöntä, että hän tulee kertomaan sen meille. Museo pidetään tämän päivän kiinni ja museoravintola avataan henkilökunnalle jonkin ajan päästä. Toivomme että saamme tekniset tutkimukset siihen mennessä tehtyä. Sisään ei saa päästää muita kuin museon henkilökuntaa ja sellaisia henkilöitä, jotka olivat eilen paikalla. Varsinkaan mediaa ei missään tapauksessa saa päästää sisään. Kiitos. Loppu!

Kuin Hiirelän sanojen vahvistukseksi kuului räjäytyksen kumea jyrinä tunnelityömaalta. Tunneleita rakennettiin molemmista päistä. Olin lukenut Aamulehdestä, että tunnelityömaat kohtaavat jossain Museokeskuksen nurkilla lähipäivinä.

- Saisivat äkkiä tunnelinsa valmiiksi, sanoi Anna. - Tärinä ei tee hyvää museoesineille.

Mikko oli noussut seisomaan ja katseli ikkunasta pihalle:
- Jaha, siellä ne korppikotkat odottavat.

Minäkin kurkotin ja näin ainakin YLE:n ja Maikkarin auton. Tunnistin porukasta myös pari lehtitoimittajaa ja kuvaajaa.

- Joku museon porukasta on soittanut ne paikalle, totesin.

- Arttu, tuo mitä sanoit työnantajan menetyksestä, on puppua, sanoi Anna. - Kyynisesti ajatellen Vatjalaisen kuolema on mitä parhainta mainontaa kirjalle. Niin taitaa olla näyttelyllekin.

Katsoin Annaa yllättyneenä. Hän puhui aivan totta.

Anna oli hoikka ja varmaan yhtä pitkä kuin Mikko. Tummat lyhyet hiukset kehystivät mukavasti hänen somia kasvojaan. Mikon ja hänen välillä oli varmasti muutakin kuin työtoveruutta.

Oveen koputettiin ja Hiirelä ilmestyi ovenrakoon.

– Häiritseen hetken, sanoi Hiirelä ja astui sisään.

Huone kävi ahtaaksi. Anna yritti kiertää Hiirelän poistua-
seen, mutta tämä pysäytti hänet ja esitteli itsensä.

– Amanuenssi Anna Virtala, sanoi Anna.

– Teitä tullaan kuulemaan myöhemmin, mutta nyt haluan jutella Hietikon ja Lampareen kanssa.

Anna poistui ja Hiirelä alkoi katsella, mihin hän voisi istua. Mikko nykäisi pari kirjaa matalan hyllyn päältä, ja komisario sovitti siihen takapuolensa. Hän selitti, että museon puolella tehdään teknisiä tutkimuksia, eikä häntä tarvita siellä. Hän haluaisi saada jonkinlaisen kuvan Vatjalaisesta ja siitä, miten tämä liittyi näyttelyyn. Me olimme tunteneet hänet ja voisimme valaista asiaa. Hiirelä halusi myös tietoja koko museosta sekä kunnollisen kartan rakennuksesta.

Mikko ja minä vilkaisimme toisiimme.

– Mikko tuntee Voiton kunnolla, tai siis tunsii, sanoin minä.

– Mutta sinä haastattelit häntä kirjaa varten, sanoi Hiirelä.

– Sinulla on aineistoa hänen elämästään. Voi olla, että haluamme vielä tutustua niihin. Mutta aloitetaan tästä näyttelystä. En tiedä aiheesta mitään enkä ole oikein museokävijä, vaikka vaimo hommasi meille Museokortitkin. Täällähän on eri alojen museoita ja näyttelyitä vaikka kuinka paljon. Viikinkijutusta olen lukenut ja tiedän, että täälläpäin on tehty hienoja löytöjä.

Mikko huokaisi ja aloitti Pirkkalasta tehdyistä viikinkiaikaisista löydöistä. Sieltä oli löytynyt runsaasti muinaisesineitä, muun muassa hyväkuntoinen miekka, joka ajoitettiin noin vuoteen 1000. Miekka oli selvästi viikegeiltä lähtöi-